

Fredericia, den 19. juli 2016

Høring over udkast til bekendtgørelse om direkte støtte til landbrugere efter grundbetalingsordningen m.v.

Tak for muligheden for at komme med bemærkninger til bekendtgørelsen, Jeres j.nr. 16-80182-000001. Herved vores bemærkninger.

Konklusion

Det skal være muligt at anvende langt flere sorter og arter som MFO-afgrøde. Det bør bl.a. være muligt at bruge kvælstoffikserende afgrøder som MFO-afgrøde. I det hele taget bør alle forordningens muligheder være en mulighed i Danmark.

§ 8, stk. 2, bør omformuleres, så bestemmelsen får et bredere anvendelsesområde.

Det foreslås, at § 5, stk. 2 og § 23 bortfalder.

§ 33 om permanente græsarealer synes her ud over at være problematisk og der er mange forhold omkring reglen, anvendelsen og klassifikationen, der synes at være problematisk. Der bør redegøres indgående for disse forhold. Herunder bør der være klageadgang for udpegningen af miljømæssigt sårbare arealer.

Frivillige randzoner

Bæredygtigt Landbrugs sejr i Bojersagen om randzoner, fik den logiske konsekvens, at randzonenloven endegyldigt blev ophævet efter folketingsbeslutning den 21. januar 2016. Desværre ses randzonenloven fortsat som grundlag for reguleringen af dansk landbrug.

Der var ingen faglig begrundelse for, at de forhenværende randzoner skulle være netop 9 meter. Bredden blev justeret så det passede med et politisk bestemt antal hektar, der skulle udlægges som randzoner – dog uden der var fuldstændigt overblik over den samlede mængde randzoner på landsplan.

Det virker besynderligt, at bredden på de frivillige randzoner ikke kan være mindre end 9 meter. Hvis det giver fagligt mening at udlægge brak langs et vandløb, hvor bredden varierer eller er mindre end 9 meter, bør dette areal også kunne tælle med som frivillige randzoner. Hvis landmanden vurderer, der kan være en risiko for, der kan ske jorderosion i en bredde på 5 meter langs et vandløb, men der ingen risiko er for de sidste 4 meter, bør det være i alles interesse, at de 5 meter kan tælle med som frivillige randzoner.

Desuden bør anvendelsen af de frivillige randzoner ikke afgrænses til de, der fremgår af NaturErhvervstyrelsens korttema over randzoner i Miljø- og Fødevareministeriets Internet Markkort. Det bør være helt op til landmanden at udlægge de frivillige randzoner, hvor det giver mening.

Anvendelsesområdet og incitamentet til at lave frivillige randzoner bliver større, hvis der kan ses en mening med at udlægge randzonerne. Det kan f.eks. være at en varieret bredde giver en bedre anvendelse af markerne der grænser op til vandløbet, så overlap ved kørsel forebygges, eller en mindre mark er et par meter for bred til at passe med sprøjtesporene. Der kan sikkert også findes andre situationer, hvor frivillige randzoner på en intelligent måde kan anvendes og giver mening, selvom bredden ikke nødvendigvis er 9 meter eller derover.

Flere sorter og arter som MFO, jf. bekendtgørelsens § 32, stk. 2

Det er ikke rimeligt at angive, hvilke efterafgrøder og tidligt såede vinterafgrøder, der er "godkendt". Det er jo oplagt at lægge dette ud til fagligheden, og om nødvendigt udarbejde en vejledning, der løbende kan tilpasses efterhånden som der opstår ny viden. Herunder bør det også være muligt at anvende kvælstoffikserende planter som pligtige efterafgrøder. Et eksempel er vintervikke, der med de nuværende regler ikke kan indgå i blandingen af efterafgrøder. Vintervikke som efterafgrøde sikrer både biodiversitet og jordens frugtbarhed. Den er desuden med til at sikre en god vækst af den afgrøde, f.eks. korn, den er etableret med.

Derudover mangler en art som boghvede som er en godkendt blandingsafgrøde. Boghvede fremmer ligeledes jordens biodiversitet og er et vigtigt foderemne til faunaen,

Der bør derudover gives mulighed for, at andre kornarter kan indgå som MFO-efterafgrøder. Her tænkes særligt på havre. Arten bidrager til biodiversitet i mikroorganismer og reducerer sædskiftesygdomme.

Det er generelt problematisk, at reglerne igen og igen spænder ben for danske landmænd. Sidste år var det MFO-kravene for efterafgrøder, hvor mange danske landmænd blev tvunget til at nedsprøjte korn for at få høsten i hus, fordi myndighederne havde opstillet et krav om, at MFO-efterafgrøderne skulle være i jorden inden den 20. august. De rigide krav om afgrøder og datoer medfører gang på gang en dårligere produktion, et ringere miljø og et dårligere kornprodukt. Reglerne bør derfor straks ændres og dette bør indstilles til ministeren.

Kvælstoffikserende planter som hovedafgrøde

Der er behov for at udnytte alle mulighederne i Bilag X, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1307/2013. Herunder fremgår det bl.a. at kvælstoffikserende planter som hovedafgrøde ifølge forordningen kan tælle med som MFO med vægtningsfaktor 0,7.

Det er urimeligt og helt ved siden af formålet i forordningen, at Danmark implementerer reglerne som om, at forordningen angår reduktion af nitrat fra danske landmænd. Hovedformålet i forordningen er at sikre landskabelig diversitet. Vi opfordrer til, at danske landmænd som noget helt naturligt får mulighed for at bruge hele listen af muligheder.

§ 5, stk. 2

Ordlyden af den foreslåede § 5, stk. 2 er mildest talt overflødig. Reglen angiver, at en landbruger kan angive, at egne betalingsrettigheder skal inddrages før forpagtede betalingsrettigheder. Der er jo så mange ting i fællesskemaet man kan som der ikke er retsregler for. Lige præcis denne bestemmelse er helt overflødig og bør bl.a. pga. lovtekniske årsager bortfalde, fordi bestemmelsen er uden indhold. Det vil derimod være velegnet i vejledningen samt en forklaring på hvorfor denne mulighed er til stede. Det skal understreges, at muligheden bør være et tilvalg i ansøgningskemaet og ikke et fravalg.

Reglen synes også at være af formueretlig karakter og reglen bør under alle omstændigheder overvejes nærmere.

Det foreslås, at bestemmelsen bortfalder.

§ 8, stk. 2

Det er rigtig fint, at der lægges op til, at midlertidige ekspropriationer giver mulighed for, at landbrugere kan få deres betalingsrettigheder retur. En midlertidig ekspropriation sker bl.a. i forbindelse med, at et landbrugsareal midlertidigt skal bruges i forbindelse med et større anlægsarbejde til maskiner, opbevaring, m.v. fx i forbindelse med motorvejsbyggeri. Problemet er, at forordningen indeholder en umiddelbart gældende regel hvorved betalingsrettigheder bortfalder, hvis der ikke har været landbrugsaktivitet 2 år i træk.

Det er tilsyneladende NaturErhvervstyrelsen fortolkning, at man kan dispensere fra denne umiddelbart gældende regel. Det har tidligere fremgået af vejledningen og nu ønsker man altså at kodificere det. Det er nok også at foretrække.

Problemet er, at man reelt vælger at imødekomme én situation og ikke ser problemstillingen i en større sammenhæng. Reglen burde formuleres generelt og bør ikke indeholde et krav om, at der skal være sket en midlertidig ekspropriation. Det bør være tilstrækkeligt, at landmanden ikke har haft indflydelse på arealets tilstand.

Der er masser af steder i Danmark, hvor vandløbene er så dårligt vedligeholdt, at markerne forsumper og det ikke er muligt at opretholde en tilstrækkelig landbrugsaktivitet på arealet, jf. bl.a. EU-Domstolens dom C-61/09, der bl.a. angår begrebet landbrugsaktivitet. Ift. vandløbene er manglende vandløbsvedligeholdelse, manglende oprensning og regulativer af ringe kvalitet hovedårsagen til, at en del jord ikke kan holdes i god landbrugsmæssig stand. Konsekvensen er, at landmanden placeres i en situation, hvor han ikke lovligt kan indberette arealet med henblik på at opnå landbrugsstøtte, fordi arealet ikke kan holdes i god landbrugsmæssig stand.

Mange gange kan landmanden ikke på forhånd vide om arealet opfylder betingelsen, fordi han jo ikke ved om kommunen har i sinde at foretage den nødvendige oprensning. Realiteten er med andre ord, at landmanden betaler regningen for kommunernes manglende iagttagelse af gældende ret.

Der er formentlig andre situationer, hvor afgørelser eller fænomener ude i virkeligheden har betydning for om landmanden kan opretholde sin retmæssige støtte uden han har indflydelse på situationen. Disse situationer bør behandles på lige fod med midlertidige ekspropriationer. Betydningen er den, at landmanden skal kunne undlade at anmelde et areal, men fortsat kunne bevare sine betalingsrettigheder, når ude fra kommende begivenheder medfører, at landmanden ikke kan opretholde sin landbrugsaktivitet.

Der er ingen særlig begrundelse for at netop midlertidige ekspropriationer skal være omfattet af reglen, med mindre reglen alene har til formål at imødekomme projekter, der angår opførelse af større anlæg. Dette er naturligvis åbenlys forskelsbehandling og derfor ikke lovligt.

Vedlagt er artikel fra Tfl, der belyser problemstillingen om de væsentligste kriterier for at opnå landbrugsstøtte¹.

Vi anmoder om, at reglen skal formuleres i retning af:

"Stk. 2. NaturErhvervstyrelsen kan tildele betalingsrettigheder fra den nationale reserve til landbrugere, hvor betalingsrettigheder er bortfaldet som følge af [henvisning til 2 års reglen]. Det er en betingelse, at landmanden kan sandsynliggøre, at det ikke har været muligt at holde jorden i god landbrugsmæssig stand og landmanden er uden skyld heri".

Situationer, herunder situationen om midlertidig ekspropriation bør uddybes med forklaring i vejledningen. Det er afgørende at forstå, at force majeure betragtninger ikke er et tilstrækkeligt værn for en række situationer. Det er eksempelvis ikke force majeure, at kommunerne ikke vedligeholder vandløb og der er formentlig også andre situationer, hvor landmanden rammes tilsvarende.

Hvis styrelsen vælger at fastholde bestemmelsen anmoder vi om, at der kommer en uddybende forklaring i høringsnotatet, der specifikt reflekterer over ovenstående betragtninger.

§ 23

Den foreslåede bestemmelse har følgende ordlyd:

"§ 23. Hvis et areal ved ansøgningsårets begyndelse fremstår med en allerede etableret produktionsafgrøde, som ikke høstes i ansøgningsåret, skal arealet vedligeholdes, så hovedafgrøden ikke hæmmes væsentligt af ukrudt."

Gældende ret kan helt kort beskrives derhen, at landbrugere har ret til landbrugsstøtte for alle landbrugsarealer, så længe der pågår en landbrugsaktivitet og de lovligt kan opretholde god landbrugsmæssig stand.

Begrundelsen skal i givet fald være, at ukrudtsmængden i sig selv kan medføre, at jorden ikke længere er i god landbrugsmæssig stand. Hvis styrelsen mener, at der er behov for at definere "god landbrugsmæssig stand", så bør dette gøres selvstændigt og ikke pludselig fokusere på ukrudtsmængden. Der er så mange forhold, der kan være afgørende for, hvornår et areal er i "god landbrugsmæssig stand". Det er helt usagligt alene at fokusere på ukrudtsmængden. Det bemærkes desuden, at økologiske landmænd i visse tilfælde kan blive ramt uforholdsmæssigt hårdt.

Det foreslås, at bestemmelsen bortfalder.

§ 33, stk. 1

Reglen er så vidt ses ikke ændret, men får betydelig retsvirkning med bl.a. § 33, stk. 4. Reglen definerer hvornår et areal er omfattet af omlægnings- og pløjeforbuddet. Det er helt utilstrækkeligt, at angive "højt kulstofindhold" og våde jordbundsforhold. Kulstofindholdet bør præciseres, man kunne tage udgangspunkt i tærskelværdien for den bekendtgørelse, der angår tilskud til kulstofrige jorde hhv. bekendtgørelse om tilskud til kulstofrige jorde. Det bør ligeledes fastlægges, hvad der menes med "våde jordbundsforhold".

¹ <https://pro.karnovgroup.dk/document/7000742053/1>

Det bør formentlig præciseres i vejledningen, men burde komme i høring parallelt, fordi det skal være muligt at tage stilling til begge dele samtidig.

§ 33, stk. 3

Den foreslåede bestemmelse har følgende ordlyd:

“Stk. 3. Landbrugsparceller anmeldt i 2015, hvor mere end 50 procent af landbrugsparcellens areal udgjordes af miljømæssigt sårbart permanent græs, er omfattet af omlægnings- og pløjeforbuddet jf. stk. 2.”

Reglen er en åbenlys urimelig afvejningsregel. Det skal naturligvis kun være den del af arealet på parcellen, der faktisk er miljømæssigt sårbart permanent græs, der skal være omfattet af forbuddet i stk. 2.

Det er selvfølgelig praktisk for myndigheden, men det er reelt ekspropriation. Styrelsen bør i denne forbindelse angive, hvor mange arealer, der vurderes at være omfattet af § 33, stk. 3. Dette bør medtages i høringsnotatet. Styrelsen kan jo om nødvendigt ændre parcellafgrænsningen, så der ikke medtages for meget areal.

§ 33, stk. 4

Reglen virker ganske indgribende, og det kan være ganske svært på kort tid at gennemskue konsekvenserne og retstilling på området. Jeg anmoder på denne baggrund om, at Styrelsen mere systematisk redegør og meget grundigt for retstilstanden på området, hvor særligt de EU-retlige forhold bør belyses.

Reglen i sig selv er delvis uklar, når det af ordlyden fremgår: “[...]plantedækket efter 2015[...]”. For det første bør det præciseres, at det er “år 2015”. Men hvad vil det sige sig, at kriteriet i reglen er efter år 2015. Menes der 1. januar 2016? Eller menes der tidspunktet fra bekendtgørelsens ikrafttræden? Den nuværende retstilstand er desuden også uklar.

Så vidt ses, så regulerer RFO 1306/2013 forholdet i art. 93, stk. 3-5. Stk. 3. Reglerne angår KO og udgangspunktet angives i art. 93, stk. 3, hvorefter Danmark skal opretholde permanente græsarealer som de var i ansøgningsåret for år 2003. Art. 93, stk. 4, er en bemyndigelse til Kommissionen. En betingelse for at udnytte bemyndigelsen er, at andelen af permanente græsarealer er faldende. I art. 93, stk. 4, 2. afsnit, fremgår det, at Kommissionen bl.a. kan: “[...]fastlægge betingelser og metoder til fastsættelse af, hvor stor en andel af permanente græsarealer og landbrugsland der skal bevares[...]”.

Det er under alle omstændigheder et ubetinget kriterie, at det permanente græsareal skal være faldende. Det må også være et ubetinget krav, at referenceåret er ansøgningsåret for år 2003.

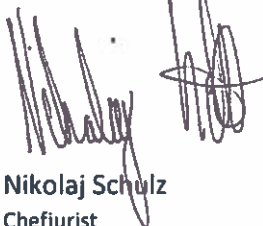
Det fremgår af art. 93, stk. 5, at permanente græsarealer følger definitionen, der fremgår af KFO 1120/2009. Et centralt kriterie i forordningen er, at arealet skal have været uden for omdrift i 5 år og her ud over gælder der en række undtagelser til permanente græsarealer.

RFO 1307/2013 har imidlertid sin egen selvstændige definition af permanent græs, hvilket gør det begrebsmæssigt sværere at forstå og sammenligne. Bl.a. er der her så vidt ses ingen undtagelser som ellers er tilfældet med RFO 1306/2013.

Under alle omstændigheder synes det problematisk, at hele bekendtgørelsens § 33 omtaler de permanente græsarealer som værende "udpegede". Det synes ikke at være korrekt, fordi der vel ikke sker en formel udpegning, der i givet fald vel bør udløse klageadgang? Pointen er, at de omfattede arealer jo helt modsat er en dynamisk klassificering, hvor arealet jo skal have højt kulstofindhold eller våde jordbund i Natura 2000-område. Ny viden kan jo medføre, at arealet pludselig falder ud af klassifikationen og dermed ikke er omfattet af forbuddet som angivet i § 33, stk. 2.

Der er formentlig flere nuancer i den påtænkte retstilstand, der synes at være problematiske og styrelsens anmodes om at redegøre for, hvor stort et areal der forventes at være omfattet.

Med venlig hilsen

Nikolaj Schulz

Chefjurist

Bæredygtigt Landbrug

mobil. +45 60 14 12 30

E-mail: nsc@baeredygtigtlandbrug.dk

Web: www.baeredygtigtlandbrug.dk

Bæredygtigt
Landbrug

Vedr.: Høring over udkast til bekendtgørelse om direkte støtte til landbrugere efter grundbetalingsordningen m.v. J.nr. 16-80182-000001

NaturErhvervstyrelsen har den 27. juni 2016 udsendt udkast til nærværende bekendtgørelse i offentlig høring, og i denne forbindelse ønsker Danmarks Jægerforbund at give følgende bemærkninger:

- A. § 19: Bestemmelsen fastslår, at landbrugsarealer, der søges støtte for, skal kunne dyrkes under normale vejrforhold i perioden 15. maj til 15. september. § 19, stk. 2 fastsætter regler om aktivitetskrav for permanent græs, græs i omdrift og brak, men grundet ændringer af bestemmelserne i § 23 stilles der ikke længere aktivitetskrav på dyrkede arealer. Herunder seneste udsåningstidspunkt.
- Bestemmelsen kan tolkes til, at en mark fremadrettet kan anmeldes som eksempelvis vårbyg i fællesskemaet uden dog nogensinde at blive tilsået i løbet af ansøgningsåret. Der stilles ingen krav om, at arealerne skal tilsås, høstes eller at der skal foregå øvrige landbrugsaktiviteter på arealet. Danmarks Jægerforbund mener, at bestemmelsen bør præciseres med eksempler i vejledningen, så risikoen for misforståelser minimeres.
- B. § 23: Det fremgår af høringsnotatet, at bestemmelsen ændres af hensyn til en tidligere overimplementering af EU-reglerne. Aktivitetskravet erstattes af en plejepligt. Formuleringen hedder *"Hvis et areal ved ansøgningsårets begyndelse fremstår med en allerede etableret produktionsafgrøde, som ikke høstes i ansøgningsåret, skal arealet vedligeholdes, så hovedafgrøden ikke hæmmes væsentligt af ukrudt"*. Bestemmelsen erstatter de tidligere aktivitetskrav med faste såningstidspunkter.
- Ordlyden af bestemmelsen fremstår som om, den kun finder anvendelse for flerårige afgrøder, da det fremgår, at afgrøden ikke høstes i ansøgningsåret. Hvis dette er korrekt antaget bør det præciseres i bestemmelsen. Der bør gives konkrete eksempler i vejledningen for at minimere risikoen for misforståelser.
 - Bestemmelsen fastsætter, at hovedafgrøden ikke må *"hæmmes væsentligt"* af ukrudt. Dette er udefinerbart og der er ikke fastsat en bagatelgrænse. Dermed er der risiko for en overdrevet renholdelse af afgrøden efter princippet *"better safe than sorry"*. Der bør gives eksempler på, hvornår afgrøden hæmmes væsentligt af ukrudt og grænsen bør præciseres.
- C. § 25, stk. 1: Bestemmelsen er blevet præciseret så det fremgår, at hovedafgrøden ikke må *"hæmmes væsentligt"* af ukrudt. Præciseringen erstatter formuleringen *"overvokses af ukrudt"* da det var for udefinerbart.
- Begrebet *"hæmmes væsentligt"* er stadig udefinerbart og der bør derfor gives konkrete eksempler på, hvad der menes for at undgå overdrevet renholdelse i de permanente afgrøder, da det kan være til ulempe for vildtet.

- D. § 26 stk. 1: Giver mulighed for, at der kan etableres vildt- og bivenlige tiltag på landbrugsarealer bortset fra arealer med permanent græs eller permanente afgrøder.
- Danmarks Jægerforbund sætter stor pris på denne bestemmelse, som rummer potentiale for at udvide det økologiske rum til fordel for blandt andet insekter, pattedyr og fugle i landbrugslandet. Dog ser vi ingen grund til, at der ikke kan etableres visse typer af tiltag på permanente græsarealer eller i permanente afgrøder.
 - Permanente græsarealer: Det bør være muligt, at holde kortklippede græsstriber, som holdes kortklippede hele vækstsæsonen. Efter de nuværende regler kan landbrugeren i princippet "tage slæt" meget ofte på visse dele af arealet, men det burde ikke være nødvendigt at omgås reglerne på denne måde, for at tilgodese vildtet i landbrugslandet. Ligeledes bør det være muligt at efterlade græsbræmmer som ikke slås. Disse kan danne fodposer langs læhegn eller fungere som dækning midt i marken. Tiltagene kan følge de generelle regler for vildt- og bivenlige tiltag.
 - Permanente afgrøder: Det bør være muligt at etablere vildt- og bivenlige tiltag på driftspor, liggepladser og øvrige åbne arealer i lavskov. Dette vil ikke være til gene for hovedafgrøden og vil kunne reducere ukrudtstrykket. Samtidigt skabes der levesteder for fugle, pattedyr og insekter.
- E. § 26 stk. 4-5: Giver mulighed for at etablere barjordsstriber rundt om hver enkelt mark. Striben kan dog etableres mellem afgrøden og et af de øvrige vildt- og bivenlige tiltag, når denne er placeret i tilknytning til et markskel.
- Danmarks Jægerforbund ser ingen grund til, at barjordsstriber kun kan placeres i kanten af marken. Det bør være muligt at placere dem, hvor det passer ind i markdriften uanset beliggenhed. Det bør som minimum være muligt at placere barjordsstriber i forbindelse med de øvrige tiltag selvom de ligger midt i dyrkningsfladen. Hermed kan de hindre rod ukrudt i at brede sig fra eksempelvis insektvolde eller vildtstriber.
- F. § 26, stk. 6 og 7: Sætter begrænsninger for udformning og omfang af de vildt- og bivenlige tiltag. Tiltagene må således alene eller tilsammen maksimalt være 10 meter brede, der skal være mindst 10 meter mellem hvert tiltag og de må maksimalt udgøre 10 % af markens samlede areal.
- Danmarks Jægerforbund ser ingen grund til at sætte begrænsninger for udformning af de vildt- og bivenlige tiltag. § 26 stk. 6 bør derfor fjernes. Det er derimod rimeligt at sætte begrænsninger i omfanget, jf. stk. 7. På denne måde kan tiltagene placeres så de passer ind i markdriften og kan bruges til at arrondere marken.
- G. § 27, stk. 2: Giver mulighed for etablering af blomsterbrak ved mekanisk jordbehandling med efterfølgende udsåning af frø- og nektarproducerende plantearter. Jordbehandling og udsåning skal ske senest 30. april af hensyn til forbudsperioden mod slåning fra 1. maj til 31. juli jf. § 27 stk. 7.
- Danmarks Jægerforbund er særligt tilfredse med, at det er blevet muligt at etablere blomsterbrak, da det tilgodeser en lang række vildtarter. Dog ligger såningsfristen tidligt i forhold til succesfuld spiring af mange af de frø- og nektarproducerende blandinger og den ligger i en periode, hvor mange landbrugere har travlt med at

tilså markerne. I våde forårsperioder, som vi havde i 2016, er der flere landbrugere, som ikke kan nå at tilså arealerne inden fristen udløber. Alternativet bliver, at der etableres slåningsbrak i stedet. Fristen for tilsåning bør derfor flyttes til 31. maj, hvor jordtemperaturen tilgodeser de frø- og nektarproducerende arter. Alternativt kan der stilles krav om jordbehandling inden 30. april med såningsfrist d. 31. maj.

- H. § 27, stk. 3: Giver mulighed for, at brakarealer, som skal efterfølges af en vinterafgrøde eller en permanent afgrøde, må nedvisnes fra 1. juli og jordbehandles fra 1. august. Denne bestemmelse giver mulighed for, at der kan etableres slåningsbrak eller blomsterbrak med udsåning 30. april, som derefter destrueres tre måneder senere. Arealerne kan samtidigt anvendes til opfyldelse af MFO-kravet, som har til formål at tilgodese biodiversiteten i landbrugslandet.
- Danmarks Jægerforbund er uforstående over for, at det er muligt at skabe levesteder for en lang række arter hen over foråret/sommeren for derefter at destruere det inden efteråret og vinteren, hvor der virkelig er behov for dækning og føde. Det bør ikke være muligt at destruere brak/afgrøder, der anvendes til at opfylde MFO/biodiversitetsformål i samme kalenderår som de er etableret. Fristen for destruktion og nedpløjning bør derfor flyttes til 1. marts og det bør ikke være muligt at etablere en vinterafgrøde samme år som arealet anvendes til MFO.
- I. § 27, stk. 4: Giver mulighed for jordbehandling på brakarealer på lerjorde (JB nr. 5-11) fra 1. november, hvis arealet efterfølgende tilsås med en vårafgrøde.
- Danmarks Jægerforbund mener, at arealer, som anvendes til at opfylde biodiversitetsformål/MFO ikke bør kunne destrueres samme år som de er etableret. Brakarealer er vigtige levesteder for en lang række arter i vinterhalvåret og det giver derfor ikke mening at de må destrueres i samme kalenderår som de anvendes til MFO.
- J. § 27 stk. 5: Fastsætter et slåningskrav for arealer med slåningsbrak i perioden 1. august til 15. september.
- Danmarks Jægerforbund mener at, der bør åbnes for endnu en slåningsperiode så arealet enten skal slås i perioden 1. august - 15. september eller i forårsperioden 15. marts til 30. april. Formålet med aktivitetskravet er, at der som minimum skal foregå én landbrugsaktivitet om året. Denne aktivitet kan lige så godt ligge i foråret uden for vildtets yngleperiode. Samtidigt kan brakken give vinterdækning for en lang række arter.
- K. § 30: EU-forordningens bilag X ([Side 47 i forordning nr. 639/2014](#)) fastsætter rammerne for, hvilke typer tiltag medlemslandene kan vælge til opfyldelse af MFO-kravet. Den danske implementering af disse tiltag fremgår af § 30. Af de 18 forskellige muligheder i EU-forordningen har Danmark valgt 5 typer tiltag, som kan anvendes til MFO.
- Danmarks Jægerforbund er uforstående over for, at tiltag som fx markbræmmer, traditionelle stendiger og grøfter ikke er valgt i Danmark. Listen over mulige MFO-tiltag bør udvides, så der sikres flere muligheder for landbrugere for at skabe naturværdier i landbrugslandet.

- L. § 30 stk. 5: Giver mulighed for, at der på frivillige randzoner kan etableres en stribe med frø- og nektarproducerende plantearter på de yderste 3 meter ud mod marken. Fristen for jordbehandling og udsåning er 30. april.
- Danmarks Jægerforbund er tilfredse med denne mulighed. For at sikre bedre etablering foreslås det, at fristen for jordbehandling og udsåning flyttes til 31. maj af hensyn til jordtemperaturen, så blandingerne etableres optimalt og ikke kvæles af græs.
- M. § 32 Stk. 3: Giver mulighed for, at efterafgrøder der anvendes til opfyldelse MFO-kravet må nedvisnes fra 27. oktober. Jf. § 32 stk. 2 er seneste dato for udsåning af efterafgrøder d. 20 august.
- Et af formålene med miljøfokusområderne er at tilgodese biodiversiteten i landbrugslandet. Langt størstedelen af landbrugets MFO forpligtelser opfyldes ved brug af efterafgrøder. Det er derfor kritisabelt, at den nuværende ordning giver mulighed for at destruere MFO-efterafgrøder, allerede d. 27 oktober. Bestemmelsen resulter i, at der skabe fødegrundlag for en lang række arter som disse vænner sig til i løbet af efteråret. Herefter fjernes dette fødegrundlag lige før vinterperioden, hvor der er særligt behov for føde og dækning. Danmarks Jægerforbund mener ikke det bør være muligt, at fjerne tiltag, som anvendes til opfyldelse af MFO-krav samme kalenderår som de er indmeldt i fællesskemaet. For efterafgrødernes vedkommende vil langt hovedparten af blandingerne alligevel naturligt nedvisnes hen over vinteren. Er dette ikke en mulighed for landbrugeren findes der andre alternativer til opfyldelse af MFO, såsom brak.

Venlig hilsen
Danmarks Jægerforbund

Claus Lind Christensen
Formand

Direkte tlf. + 45 27 80 28 55
E-mail clc@jaegerne.dk

Til NaturErhverv

Hugo Nøddelund
Trættevejen 47
Tingsted
4800 Nykøbing F

Tingsted 30. juni 2016

Høringssvar vedr. j.nr. 16-80182-000001.

Bekendtgørelse om direkte støtte til landbrugere efter grundbetalingsordningen m.v. med virkning fra 1. januar 2017.

Mit Høringsbrev påpeger det uhensigtsmæssige i at små permanente græsarealer udlægges i separate markblokke.

Det er §2, stk 3 punkt 2, der er årsag til min henvendelse.
Jeg ønsker dette punkt slettet.

Små græsarealer under 0,3, der blevet permanet græs mister retten til arealstøtte som følge af §2, stk 3 punkt 2.

Ofte er der tale om små hjørner og ukurante arealer, som er taget ud af dyrkning af driftsmæssige hensyn for at undgå unødigt overlap med gødning og kemi.

Resultatet af håndhævelse af denne bureaukratiske regel er, at disse arealer vil blive pløjet op således, at de bliver omdriftsareal, der lægges sammen med den tilstødende dyrkede mark.

Denne handling vil ikke tilgodese miljøet.

Der er jo ikke nogen fysiske grænser, der forhindrer sammenlægning med det tilstødende omdriftsareal. Så hvis reglen i §2, stk 3 punkt 2 fastholdes, vil der blive pløjet rigtig mange hjørner og kanter op. Med efterfølgende administration og rettelse af markblokke.

Konsekvens

Der vil udgå permanente græsarealer af fra den nationale forpligtigelse til opretholdelse af permanet græs.

Kommentar i øvrigt

At permanente græsarealer skal være i separate markblokke er så vidt jeg er orienteret et valg, som er gjort i Danmark.

Fra mit synspunkt er det udelukkende et valg, der er taget for at tilgodese administrationen og kontrol fra myndighedernes side. Det er så landbruget og den praktiske udøver af erhvervet, der kommer i klemme.

Permanente græsarealer er også dyrkningsjord og bør indgå i afgrødegroupe med omdriftsarealer. Når blot der er en 4 meter bred adgangsvej fra et tilstødende støtteberettiget areal skal arealet kunne opfylde kravet til mindste mål på 0,3.

A handwritten signature in blue ink that reads 'Hugo Nøddelund'.

Til: Center for Landbrug (NaturErhvervstyrelsen) <landbrug@naturerhverv.dk>
Emne: Hvad er din mening om reglerne for grundbetaling 2017?

Vi har 3 ejendomme på tilsammen ca 21 ha. De 13,5 er i omdrift

ca. 4,1 på ern adresse hvor vi bor
ca. 3,7 på en anden ca 3 km væk og
5,8 på en tredje ca. 5 km væk

Afgrødevariation!

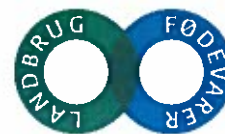
Hvorfor må vi ikke skabe afgrødevariation med afgrødevalg over flere år.

I er velkomne til at kikke – det er vist temmelig varieret. CVR 18507986

Det vil nok skabe mere afgrødevariation på anden vis.

Vi har svært ved at få tingene til fornuftig pris, når vi ikke må købe tingene i lidt mere rationelle mængder eller for den sags skyld sælge i rationelle mængder..

Mvh Josva Møller Jensen

NaturErhvervstyrelsen
Center for Landbrug
Direkte Betalinger
Nyropsgade 30
1780 København V

Landbrug & Fødevarer FmbA

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V
T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk
CVR DK 25 52 95 29

Sendt per mail til: birsma@naturerhverv.dk
Journalnummer: 16-80182-000001

Høring over udkast til bekendtgørelse om direkte støtte til landbrugere efter grundbetalingsbekendtgørelsen m.v.

Landbrug & Fødevarer takker for muligheden for at afgive bemærkninger til grundbetalingsbekendtgørelsen. Høringssvaret indledes med en række generelle bemærkninger og fortsættes med specifikke bemærkninger til de enkelte paragraffer.

Landbrug & Fødevarer følger den nationale implementering af reglerne for grundbetaling og grønne krav nøje. Vi er på nuværende tidspunkt nået ca. halvvejs gennem det andet år med de nye regler for grundbetaling og grønne krav. Dermed er det på nuværende tidspunkt ikke muligt at inddrage erfaringer for hele ansøgningsåret i bemærkningerne til de foreslåede justeringer af grundbetalingsbekendtgørelsen.

På regelsiden har ansøgningsåret indtil videre blandt andet været præget af, at NaturErhvervstyrelsen har implementeret regelafklaringer fra EU-kommissionen, og at fortolkningen af reglerne vedrørende overdragelse af betalingsrettigheder til aktive landbrugere har været uklar. Landbrug & Fødevarer mener fortsat, det er vigtigt at sikre, at der ikke er landmænd, der kan komme i klemme på baggrund af den manglende klarhed i fortolkningen af regelsættet.

Betalingsrettigheder

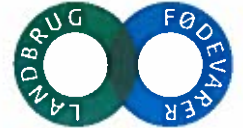
I det hele taget har håndteringen af betalingsrettigheder givet udfordringer. Det skyldes ikke mindst, at der i perioden er blevet inddraget mange betalingsrettigheder som følge af reglen om toldning af antallet af betalingsrettigheder i 2015. Desværre har EU-reglerne været indrettet således, at der blev stillet krav om, at inddragelsen skulle ske forholdsmæssigt mellem ejede og forpagtede betalingsrettigheder. Dette har givet mange udfordringer bl.a. i forhold til håndteringen af forpagtningskontrakter.

Set i lyset af de udfordringer, der har været med inddragelse af betalingsrettigheder i 2015, er det vigtigt, at reglerne indrettes på en måde, så det bliver nemt og enkelt at håndtere inddragelse af betalingsrettigheder, når der skal inddrages betalingsrettigheder i 2017 og fremefter.

Efter 2015 er reglen således, at der hvert år inddrages et antal betalingsrettigheder svarende til det antal betalingsrettigheder, der ikke har været udnyttet 2 år i træk. Som Landbrug & Fødevarer forstår det, stilles der i EU-lovgivningen krav om, at det er de betalingsrettigheder, der har lavest værdi, der skal inddrages først. (jf. artikel 31, stk. 1 (b) i forordning 1307/2013). Dette er også afspejlet i bekendtgørelsen.

Landbrug & Fødevarer er erhvervsorganisation for landbruget, fødevarer- og agroindustrien. Med en eksport på over 156 milliarder kroner årligt og med 169.000 beskæftigede repræsenterer vi et af Danmarks vigtigste eksporterhverv.

Ved at nytænke og synliggøre erhvervets bidrag til samfundet sikrer vi vores medlemmer en stærk placering i Danmark og globalt.

Landbrug & Fødevarer har i den forbindelse også noteret sig, at EU-lovgivningen ikke stiller krav om, at ejede og forpagtede betalingsrettigheder skal inddrages forholdsmæssigt, og at NaturErhvervstyrelsen foreslår, at det bliver muligt at prioritere i Fællesskemaet, at ejede betalingsrettigheder inddrages før forpagtede betalingsrettigheder.

Det er en forbedring af regelsættet, men Landbrug & Fødevarer skal hertil bemærke, at den foreslåede tilpasning af reglerne for inddragelse af betalingsrettigheder ikke fuldt ud vil løse den ovennævnte problemstilling. Dette kan illustreres med et konkret eksempel:

En landmand skal have inddraget 4 betalingsrettigheder. Landmanden har både ejede betalingsrettigheder og forpagtede betalingsrettigheder fra 3 forskellige bortforpagtere. Landmanden råder over i alt 10 betalingsrettigheder med samme laveste værdi, imidlertid ejer landmanden kun de 3 af disse rettigheder. Landmanden prioriterer, at ejede betalingsrettigheder skal inddrages før forpagtede betalingsrettigheder. Derved inddrages 3 ejede betalingsrettigheder. Den sidste rettighed skal da, som Landbrug & Fødevarer forstår de foreslåede regler, inddrages forholdsmæssigt mellem de forpagtede arealer, dvs. 1/3 betalingsrettighed hos hver bortforpagter. I dette konkrete eksempel vil muligheden for at prioritere de ejede betalingsrettigheder derfor ikke hjælpe, eftersom inddragelsen ligesom i 2015 vil påvirke alle tre forpagtninger.

På den baggrund foreslår Landbrug & Fødevarer, at NaturErhvervstyrelsen giver mulighed for yderligere prioritering af, hvilke betalingsrettigheder, der skal inddrages. Såfremt den sidste betalingsrettighed kan inddrages hos én bortforpagter i stedet for hos 3 bortforpagtere, vil det lette håndteringen betydeligt.

Se nærmere under de specifikke bemærkninger senere i høringssvaret.

Miljøfokusområder

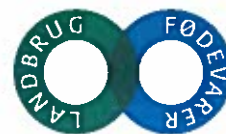
Implementeringen af reglerne for EU's landbrugspolitik i Danmark giver danske landmænd begrænsede muligheder for at anvende miljøfokusområder sammenlignet med mange andre lande. Det er derfor vigtigt, at der arbejdes på at få udvidet disse muligheder. Landbrug & Fødevarer mener, at det bør være muligt for danske landmænd at anmelde alle de typer miljøfokusområder, som er mulige i henhold til EU-lovgivningen, herunder fx også kvælstoffikserende afgrøder og læhegn. Ikke mindst har den manglende mulighed for at anmelde kvælstoffikserende afgrøder til miljøfokusområde en forvridende effekt, eftersom dette er muligt i alle andre EU-lande. Dette er blandt andet med til at true produktionen af dybfrostærter i Danmark.

Kontrol af miljøfokusområder og anvendelse af erstatningsarealer

Kontrollen af miljøfokusområder tager ifølge retningslinjer fra Kommissionen udgangspunkt i, at det er de miljøfokusområder, der findes på kontroltidspunktet, der tæller med i opgørelsen over, om landmanden har etableret 5 % miljøfokusområder. Hvis det ved kontrollen konstateres, at arealer anmeldt som miljøfokusområde ikke lever op til kravene, er det muligt at erstatte disse miljøfokusområder med andre arealer, der kan leve op til kriterierne som miljøfokusområde. Dette giver en fin fleksibilitet, eftersom de konkrete vejrforhold i vækstsæsonen kan påvirke mulighederne for at etablere miljøfokusområder på specifikke arealer. Dog betyder de nuværende retningslinjer, at kontroltidspunktet i visse tilfælde kan blive afgørende for, om en landmand opfylder kravet om at etablere 5 % miljøfokusområder. Landbrug & Fødevarer mener, at dette er meget u hensigtsmæssigt, og at NaturErhvervstyrelsen skal finde en løsning på dette problem.

Som eksempel kan nævnes følgende:

En landmand har anmeldt 5 % miljøfokusområder: 2 % brak og 3 % efterafgrøder.

I forbindelse med en sommerkontrol underkendes brakarealet og landmanden mangler derfor 2 % MFO. Det er på kontroltidspunktet ikke muligt at finde andre erstatningsarealer, og der er endnu ikke etableret efterafgrøder. Derfor får landmanden en underkendelse for manglende opfyldelse af kravet om etablering af miljøfokusområder.

Var kontrollen i stedet blevet foretaget om efteråret, og landmanden havde etableret ekstra efterafgrøder for at være på den sikre side, ville det have været muligt for kontrolløren at finde efterafgrøder som erstatningsareal, og landmanden ville ikke have fået en underkendelse.

Som det er i dag, tillades det at overanmelde arealet med efterafgrøder. Havde landmanden på den baggrund anmeldt fx 6 % efterafgrøder i stedet for 3 % efterafgrøder, ville landmanden også have undgået en underkendelse, både i forbindelse med en sommerkontrol og i forbindelse med en efterårskontrol.

Eftersom der i forbindelse med implementeringen af Fødevarer- og Landbrugspakken skal etableres flere efterafgrøder, som ikke samtidig kan være MFO-efterafgrøder, bliver det fremadrettet ikke muligt at overanmelde i samme grad som tidligere. Derfor bør der findes en løsning, som gør, at landmænd ikke kommer i klemme på baggrund af kontroltidspunktet. Et konkret forslag kunne for eksempel være, at NaturErhvervstyrelsen kommer på et opfølgende kontrolbesøg i efteråret, såfremt der underkendes arealer ved sommerkontrollen.

Landbrug & Fødevarer skal også opfordre til, at det fortsat bliver muligt at vælge at anmelde MFO-efterafgrøder på alle marker i Fællesskemaet ved at sætte et hak i "ja for alle marker". Derefter kan ansøgeren selv vælge at flytte krydset, såfremt der ønskes at søge andre efterafgrødeordninger på specifikke marker.

MFO-randzoner

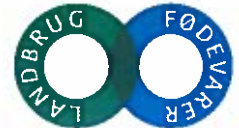
Landbrug & Fødevarer mener, det bør være muligt at etablere en MFO-randzone med en væsentlig større bredde end de 9 meter, der er mulighed for på nuværende tidspunkt.

MFO-efterafgrøder

Der er fortsat stor interesse for at få godkendt kvælstoffikserende afgrøder som pligtige efterafgrøder og som MFO-efterafgrøder. Der henvises i den forbindelse til Landbrug & Fødevarers kommentarer til denne problemstilling i høringssvaret til plantedækkebekendtgørelsen, som er fremsendt til NaturErhvervstyrelsen den 24. juni 2016 (j.nr. 15-4112-000011).

I forbindelse med implementeringen af de grønne krav, blev der indført en kontrolmodel for MFO-efterafgrøder. Den såkaldte kontroltrappe, der vurderer efterafgrødernes dækningsgrad. Kontrolmodellen er udarbejdet på baggrund af videnskabelige analyser fra Aarhus Universitet. Formålet med modellen er at sikre, at efterafgrøderne har en tilstrækkelig effekt.

Landbrug & Fødevarer mener, det er nødvendigt at evaluere og justere kontroltrappen, da den ikke nødvendigvis rammer alle typer af efterafgrøder lige godt og er forbundet med en række usikkerhedsfaktorer. I kontrolmodellen fokuseres der udelukkende på bladomfang og ikke på kvælstofopsamlingen i rødderne. Der kan være stor forskel på bladomfanget og plantens udvikling alt efter om der er tale om korn, græs eller korsblomstrende afgrøder, og nogle af disse typer af efterafgrøder har derfor en større underkendelsesrisiko ved anvendelse af kontroltrappen. Desuden er modellen behæftet med en række usikkerhedsfaktorer som fx klima/vejrforhold, manglende plantetilgængeligt kvælstof, angreb af skadedyr, sygdomme m.v.

Datoer og frister

Helt generelt bør datoer og frister sættes ud fra, hvad der er miljømæssigt meningsfuldt, hvad der harmonerer med den almindelige landbrugsdrift, og hvad der giver mening for den enkelte landmand, og ikke ud fra NaturErhvervstyrelsens ressourcemæssige hensyn.

Det er vigtigt, at NaturErhvervstyrelsen løbende vurderer hensigtsmæssigheden af de frister, der er indarbejdet i regelsættet vedrørende grundbetaling og grønne krav. I den forbindelse er det vigtigt at se på, om det er strengt nødvendigt at have fristen i henhold til EU-lovgivningen, om fristen spiller fornuftigt sammen med de øvrige regelsæt, som landmanden skal opfylde, og om der er indbygget tilstrækkeligt med fleksibilitet i tilfælde af variationer i vejrforhold fra år til år.

Landbrug & Fødevarer har i den forbindelse noteret sig, at NaturErhvervstyrelsen i forbindelse med høring af bekendtgørelsen har ophævet aktivitetskravet for dyrkede arealer og dermed fjerner fristen for tilsåning af landbrugsarealer den 31. maj. Kravet er erstattet af en plejepligt for allerede etablerede omdriftarealer. Se specifikke bemærkninger vedrørende plejepligten senere i høringssvaret.

Landbrug & Fødevarer mener, at følgende frister også bør enten flyttes eller helt fjernes: 1. Når såningsfristen kan fjernes, bør det også være muligt at fjerne fristerne for etablering af MFO-græsudlæg i korn og majs hhv. den 31. maj og den 30. juni. Som minimum bør disse frister udelukkende gælde under "normale vejrforhold". 2. Fristen for etablering af blomsterbrak bør ændres fra 30. april til 31. maj. 3. Fristen for tidligst mulig destruktion af MFO-efterafgrøder bør ændres til den 20. oktober. Landbrug & Fødevarer kan ikke se fagligt belæg for, at fristen er den 27. oktober, eftersom der i normale år ikke vil være kvælstofudvaskning af betydning. 4. Perioden for opfyldelse af aktivitetskravet på brakarealer justeres til at følge perioden for opfyldelse af aktivitetskravet på græsarealer, som er den 1. juni til 15. september. 5. Forbudsperioden for slåning på brakarealer bør fjernes eller reduceres væsentligt.

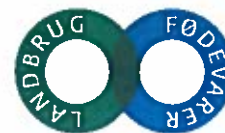
Der findes flere kommentarer vedrørende forskellige frister under de specifikke kommentarer til de enkelte paragraffer senere i høringssvaret.

Natur og biodiversitet i agerlandet

Af regeringen Naturpakke fremgår, at *"Aftaleparterne er enige om at arbejde for at forenkle den danske implementering af EU's regler for landbrugsstøtte med henblik på at gøre det lettere og mere attraktivt for landmænd at udlægge små naturarealer på bedrifterne. Relevante interessenter inddrages i arbejdet."*

I forbindelse med reglerne om grundbetaling bør det løbende tilstræbes, at der sker en tilpasning, således at det i videst muligt omfang gøres muligt at fremme natur og biodiversitet i landbrugslandet indenfor rammerne af grundbetalingsordningen.

Landbrug & Fødevarer ser frem til at blive inddraget i det kommende arbejde med en forenkling af den danske implementering af reglerne, men vil allerede nu opfordre til, at der ses på en forenkling af bestemmelserne fx vedr. etablering af vildt- og bivenlige tiltag – herunder bestemmelsen om at vildt- og bivenlige tiltag maksimalt må være 10 meter bredde og skal placeres med minimum 10 meters mellemrum.

I afsnittet herunder findes Landbrug & Fødevarers specifikke bemærkninger til de enkelte paragraffer.

Specifikke bemærkninger til de enkelte paragraffer

§ 1 Generelt

Det foreslås at definere permanente afgrøder i bekendtgørelsen på lige fod med omdriftsarealer, permanente græsarealer m.v.

§ 2 stk. 2 Særskilt landbrugsparcel

Det bør være muligt, at marker med permanent græs med støtteprocent på 100 og omdriftsarealer kan være i samme markblok. Herved vil arealer med permanent græs under 0,3 ha blive støtteberettigede.

Mange landmænd har den seneste tid oplevet, at små arealer under 0,3 ha med permanent græs er kommet i en selvstændig markblok og dermed ikke længere er støtteberettigede. Dette er meget utilfredsstillende, særligt i tilfælde, hvor arealerne reelt er sammenhængende med andre landbrugsarealer. Landbrug & Fødevarer opfordrer derfor NaturErhvervstyrelsen til at finde en løsning på denne problemstilling snarest muligt.

Endvidere er det uklart, hvor det er muligt at finde definitionen på en "afgrødegruppe".

§ 5 stk. 2 Inddragelse af betalingsrettigheder

Hvis inddragelsen af betalingsrettigheder fremadrettet skal foregå på hensigtsmæssig måde for ansøger, bør det være muligt for ansøger at prioritere hvilke af de rettigheder som landmanden råder over med lavest værdi, der inddrages.

I tilfælde, hvor der skal inddrages flere rettigheder end antallet af ejede rettigheder med laveste værdi, og der er forpagtede arealer fra flere forskellige bortforpagtere, bør det være muligt at prioritere hvilke af de bortforpagtede rettigheder, der inddrages, således at færrest mulige bortforpagtere berøres af inddragelsen. Hvis ikke dette bliver muligt, kan der være risiko for, at forpagtningskontrakterne for flere bortforpagtere påvirkes, og for et meget lille antal rettigheder.

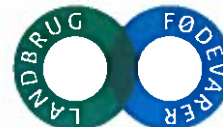
Der er også brug for, at det defineres, hvornår to betalingsrettigheder har samme pålydende. Der er i 2015 set eksempler på, at forskelle på 1-2 øre per betalingsrettighed betød, at dem med lavest pålydende blev inddraget uanset om de var ejede eller forpagtede.

§ 6 Overdragelse af betalingsrettigheder

Det fremgår ikke, at erhververen af betalingsrettigheder skal være aktiv landbruger. Ligeledes fremgår det ikke, hvad der skal til for at være aktiv landbruger i forbindelse med erhvervelse af betalingsrettigheder.

§ 6 stk. 3 Overdragelse af betalingsrettigheder efter ansøgningsfristen

Landbrug & Fødevarer finder det positivt, at der med bestemmelsen bliver skabt klarhed vedrørende en situation, som har givet anledning til en del spørgsmål. Det foreslås at ordet "modtages" udskiftes med "ske" eller "foretages", da det efter Landbrug & Fødevarers opfattelse skaber større klarhed at rette bestemmelsen mod landbrugerens handling (underretning) frem for den "modtagelse" af underretningen, der sker ved myndigheden.

§7 stk. 5 Krav om vitterlighedsvidner

Landbrug & Fødevarer mener ikke, at kravet om to vitterlighedsvidner på fuldmagten er hensigtsmæssig i de tilfælde, hvor der er tale om helt sædvanlig partsrepræsentation, jf. forvaltningslovens § 8, hvor en konsulent repræsenterer en landmand. Et sådant krav vil medvirke til at udvande reglerne om sædvanlig partsrepræsentation og bør revurderes af NaturErhvervstyrelsen. Landbrug & Fødevarer har påpeget dette tidligere, se fx Landbrug & Fødevarers høringssvar til grundbekendtgørelsen fremsendt til NaturErhvervstyrelsen den 26. november 2015.

§ 8 stk. 2 betalingsrettigheder fra national reserve – midlertidig ekspropriation

NaturErhvervstyrelsen præciserer, at det er muligt at få tildelt betalingsrettigheder fra national reserve i tilfælde hvor den midlertidige ekspropriation vedrører det foregående eller de to foregående ansøgningsår, og ekspropriationen har betydet, at der er inddraget betalingsrettigheder.

I bestemmelsens nye ordlyd er "hele eller en del af" slettet. På dette punkt er der således, ud fra ordlyden, sket en indskrænkning af anvendelsen. Det er derfor uklart, om der er påtænkt en praksisændring, således, at det ikke længere er muligt at få tildelt betalingsrettigheder, hvis der kun har været tale om en midlertidig ekspropriation i *en del* af det forudgående år. Det er nødvendigt at få dette afklaret. I den forbindelse mener Landbrug & Fødevarer, at praksis bør fortsætte som hidtil uden yderligere indskrænkninger.

Landbrug & Fødevarer mener, at det også bør være muligt at modtage betalingsrettigheder fra national reserve i forbindelse med midlertidig ekspropriation, såfremt den midlertidige ekspropriation har varet mere end 2 år.

Der er endvidere brug for en afklaring af, hvad der vil ske i følgende situation: Landmand Jensen har et areal, der er midlertidigt eksproprieret i 2016. I 2017 tages arealet ind i landbrugsdrift igen, men i ansøgningsåret 2017 får landmand Jensen underkendt et andet areal, fx pga. manglende overholdelse af aktivitetskrav på brakarealer. Eftersom et antal betalingsrettigheder hverken udnyttes i 2016 eller i 2017, vil landmand Jensen få inddraget et antal betalingsrettigheder. Kan landmand Jensen få tildelt betalingsrettigheder fra den nationale reserve i 2018 som følge af den midlertidige ekspropriation i 2016? Eftersom betalingsrettighederne ikke ville være blevet inddraget, såfremt arealet ikke havde været midlertidigt eksproprieret i 2016, er den midlertidige ekspropriation medvirkende til inddragelsen af betalingsrettighederne.

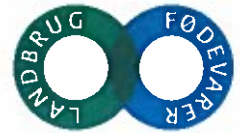
§ 14 Undtagelsesbestemmelsen i artikel 32

Landbrug & Fødevarer mener, at det urimeligt, at det ikke er muligt at påberåbe sig artikel 32 i en kontrolsituation, hvor kontrolløren underkender et areal, hvor de almindelige støttebetingelser ikke er opfyldt. Det kan have meget vidtrækkende konsekvenser for de landbrugere, som opfylder betingelserne, men har glemt at sætte kryds. Eftersom EU-lovgivningen, Landbrug & Fødevarer bekendt, ikke specifikt stiller krav om anmeldelse under artikel 32 for at kunne påberåbe sig bestemmelsen.

Problemet er størst for de arealer, der kan blive våde i løbet af kalenderåret. Dette kan ikke forudsiges på ansøgnings/ændringsfristen, da det er vejrafhængigt.

§ 20 stk. 2 og § 24 stk. 2 og 3

Landbrug & Fødevarer foreslår, at NaturErhvervstyrelsen arbejder for at hæve bagatelgrænsen fra 100 m² til mindst 500 m². Dette gælder både for arealer, der modtager grundbetaling, og for arealer med landdistriktstilsagn. Den meget lave bagatelgrænse betyder, at der gives

underkendelser for meget små arealer. Det er administrativt meget tungt, både for landmænd og myndigheder, og det er med til at øge fejlraten på ikke mindst landdistriktsordningerne.

§ 21 Landbrugsaktivitet og tilplantning med juletræer

Landbrug & Fødevarer mener, det skal være muligt for landmænd, der tilplanter deres jord med juletræer om efteråret efter en kornafgrøde at opretholde støtten i tilplantningsåret, da det ikke er noget problem at opfylde kravet om landbrugsaktivitet.

I lyset af Demmer-dommen bør det endvidere være muligt at lempe på bestemmelsen i § 21, så det bliver muligt at fjerne rødderne om vinteren og om foråret forud for mekanisk jordbehandling og til-såning af arealet, eftersom der ikke længere er begrænsninger på anvendelsen af jorden til ikke-landbrugsmæssige formål, så længe anden anvendelse af arealet ikke hæmmer landbrugsaktiviteten væsentligt. Det kan ikke siges, at landbrugsaktiviteten hæmmes væsentligt, når der sås og høstes en almindelig produktionsafgrøde på arealet det pågældende år.

Derudover bør det være tilstrækkeligt, at rødderne bliver fjernet eller knust, forud for til-såning af arealet.

§ 22 Anvendelse til ikke landbrugsmæssige formål

Det fremgår ikke direkte af høringsnotatet, om sletningen af § 22 har en materiel betydning for, hvilke regler der gælder direkte for landmanden. Derfor er det svært at vurdere, om ændringen har en reel betydning i praksis.

Såfremt de to bestemmelser udgår af bekendtgørelsen, er det vigtigt, at det beskrives meget nøje i vejledning om direkte arealstøtte, hvordan landmanden skal forholde sig. Herunder bør der vises eksempler på, hvornår landbrugsaktiviteten er væsentligt hæmmet og arealet derfor ikke er støtteberettiget.

Det er også vigtigt med en præcisering af, hvad der gælder i forbindelse med nedgravning af elkabler, rørledninger og lignende og hvis der foregår andre aktiviteter på arealet i løbet af sommeren eller i løbet af vinterhalvåret.

§ 23 Konsekvensrettelse

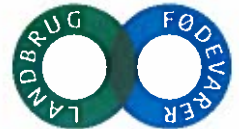
Hvis § 22 udgår, bliver § 23 den nye § 22. Der opfordres til, at konsekvensrette samtlige bestemmelser, hvori der er henvist til en bestemmelse, der får nyt nummer.

§ 23 Aktivitetskrav på omdriftsarealer/dyrkede arealer

Det er positivt, at aktivitetskravet på omdriftsarealer bortfalder. Dermed er der færre datoer for landmanden at forholde sig til. Eftersom der ifølge EU-reglerne alene skal stilles krav om landbrugsaktivitet for arealer udenfor produktion, har NaturErhvervstyrelsen foreslået, at aktivitetskravet erstattes af en plejeplicht på arealer udenfor produktion. Disse arealer defineres som arealer, der er etableret med en produktionsafgrøde inden ansøgningsårets start og som ikke høstes i ansøgningsåret.

Disse arealer skal vedligeholdes, så hovedafgrøden ikke hæmmes væsentligt af ukrudt.

Når udkastet til bekendtgørelsestekst gennemlæses er det umiddelbart svært at gennemskue hvilken type arealer, der er tale om.

Umiddelbart kan der være tale om tre typer af arealer:

1. Der kan være tale om permanente afgrøder, som også beskrevet i § 25. Landbrug & Fødevarer går dog ikke ud fra, at dette er tilfældet. Eftersom den nuværende formulering kan give anledning til forvirring foreslås det, at det præciseres, at der er tale om omdriftsarealer, som er en delmængde af de dyrkede arealer.
2. Den anden type er arealer med afgrøder, der først høstes året efter, fx forskellige typer af frø-afgrøder.
3. Den tredje type er arealer, der etableres med vinterafgrøder, men som ikke høstes, fx pga. vådt høstvejr. I sidstnævnte tilfælde kan den foreslåede bestemmelse give risiko for, at sådanne arealer underkendes, ikke mindst i tilfælde hvor arealet drives økologisk, og der derfor ikke er de samme muligheder for at anvende midler til ukrudtsbekæmpelse. Alt andet lige, vil landmanden dog også på disse arealer gennemgå marken for fx. flyvehavre, som det er lovpligtigt at bekæmpe. På den baggrund mener Landbrug & Fødevarer, at den foreslåede plejepligt kan give risiko for utilsigtede underkendelser af omdriftsarealer, som reelt har været plejet, fx i form af bekæmpelse af flyvehavre. Såfremt EU stiller krav om, at der indføres en plejepligt, vil Landbrug & Fødevarer derfor henstille til, at der i forbindelse med kontrollen af reglen tages hensyn til vejrforhold, produktionsmetoder m.v. Såfremt det ikke er nødvendigt i henhold til EU-reglerne at implementere denne plejepligt, anbefaler Landbrug & Fødevarer, at § 23 slettes. (både mister høstudbytte, tilsagn m.v.)

§ 25 stk. 2 Stævning af lavskov

Det er vigtigt, at det bliver praktisk muligt indberetningsmæssigt at stævne lavskovsarealer forskudt/trinvist, således at dele af arealet stævnes på forskellige tidspunkter.

På fx udearealer til svin vil det give mulighed for, at der til enhver tid kan være både høje og lavere træer på det samme areal. En metode er eksempelvis at stævne hver anden række efter 5 år og den resterende halvdel efter 10 år.

Producenter af energiafgrøder har også et ønske om at have mulighed for at lade enkelte rækker stå efter høst til opretholdelse af skjul til vildtet og til nytteinsekter.

På nuværende tidspunkt er dette ikke muligt med mindre der ændres markblok og indskrives høstår på de enkelte markblokke. I den forbindelse skal det bemærkes, at det i en kontrolsituation vil være relativt let at vurdere, om et areal har været stævnet indenfor de i bekendtgørelsen angivne 10 år, da det blandt andet kan vurderes på tykkelsen af stammerne.

Det fremgår af bekendtgørelsen, at lavskov skal stævnes mindst hvert tiende år. Landbrug & Fødevarer mener, at denne grænse skal hæves til 15-20 år. Det vil give en større tilvækst og bedre økonomi i dyrkingen af energipoppel. Forslaget kan rummes inden for rammerne af forordningen og de nuværende regler. Desuden implementeres reglerne anderledes i lande som fx Sverige.

§ 25 stk. 3 Plantetal for poppel

Det er positivt, at plantetallet for poppel reduceres fra 2.000 til 1.000 træer per ha. Landbrug & Fødevarer foreslår, at kravet til plantetal for de øvrige lavskovsarter også nedsættes. Dette vil blandt andet være med til at nedsætte underkendelsesrisikoen i gamle beplantninger, hvor der med tiden er blevet et lavere antal træer, fx som følge af skadedyrsangreb.

§ 26 Vildt- og bivenlige tiltag

I forbindelse med reglerne om grundbetaling bør det løbende tilstræbes, at der sker en tilpasning, således at det i videst muligt omfang gøres muligt at fremme natur og biodiversitet i landbrugslandet indenfor rammerne af grundbetalingsordningen. Landbrug & Fødevarer ser frem til at blive inddraget i det kommende arbejde med en forenkling af den danske implementering af reglerne i forbindelse med regeringens Naturpakke, men vil allerede nu opfordre til, at der ses på en forenkling af bestemmelserne fx vedr. etablering af vildt- og bivenlige tiltag – herunder bestemmelsen om at vildt- og bivenlige tiltag maksimalt må være 10 meter bredde og skal placeres med minimum 10 meters mellemrum.

§ 27 stk. 2 Blomsterbrak

Fristen for etablering af blomsterbrak bør ændres fra 30. april til 31. maj for at sikre optimale betingelser for jordbearbejdning og spiring af de udsåede arter.

Der gøres endvidere opmærksom på, at stk. 2 kan give anledning til forvirring i forhold til, hvornår det generelt tillades at etablere plantedække på brakarealer og samspillet med krydsoverensstemmelseskrav 1.33.

Ifølge Krydsoverensstemmelsesbekendtgørelsens krav 1.33, stk. 3 og stk. 4b, er det tilladt at foretage jordbearbejdning og til-såning af brakarealer frem til 31. maj i det år arealet overgår til brak og genetablere plantedækket på eksisterende brakarealer i perioden fra 1. august til 15. september. Dette fremgår ikke tydeligt af grundbetalingsbekendtgørelsen, der kan læses således, at det kun undtagelsesvist er muligt at foretage mekanisk jordbehandling, såfremt der etableres blomsterbrak.

Såfremt landmanden har udført en af de ovennævnte aktiviteter, skal arealet således ikke underkendes som brakareal, eftersom der er tale om vedligeholdelse af plantedækket og ikke om produktionsmæssig anvendelse af arealet.

§ 27 stk. 3 Brak – etablering i efteråret

Det bør være muligt at afslå brakarealer i juli måned i forbindelse med klargøring af arealet til vintersæd, herunder fx vinterraps.

§ 27 stk. 4 Opdyrkning af brakarealer – vårsæd

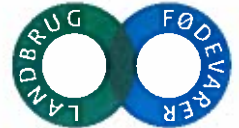
Det bør være muligt at foretage nedvisning af brakarealer forud for jordbearbejdning 1. november ved genopdyrkning forud for etablering af vårsæd. I enkeltbetalingsordningen var muligheden for nedvisning forud for etablering af vårsæd fastlagt i regelsættet for krydsoverensstemmelse til den 1. september. Denne mulighed bør genindføres i grundbetalingsordningen for at kunne udføre en optimal etablering af den efterfølgende vårsæd.

§ 27 stk. 7 Forbudsperiode for slåning af brakarealer

Landbrug & Fødevarer mener, at forbudsperioden bør forkortes eller helt fjernes, eftersom forbudsperioden giver et unødigt komplekst regelsæt og dermed øger underkendelsesrisikoen for landmanden.

§ 27 stk. 8, nr. 2 Selektiv slåning

Det er vigtigt, at det er muligt at slå hele marken, såfremt de nævnte arter er spredt ud over hele marken.

§ 30 stk. 1 MFO-randzoner

Landbrug & Fødevarer mener det bør være muligt at etablere en MFO-randzone med en væsentlig større bredde end de 9 meter, der er muligt på nuværende tidspunkt.

§ 30 stk. 1 Miljøfokusområder

Implementeringen af reglerne for EU's landbrugspolitik i Danmark giver danske landmænd begrænsede muligheder for at anvende miljøfokusområder sammenlignet med mange andre lande. Det er derfor vigtigt, at der arbejdes på at få udvidet disse muligheder. Landbrug & Fødevarer mener, at det bør være muligt for danske landmænd at anmelde alle de typer miljøfokusområder, som er mulige i henhold til EU-lovgivningen, herunder fx også kvælstoffikserende afgrøder og læhegn. Ikke mindst har den manglende mulighed for at anmelde kvælstoffikserende afgrøder til miljøfokusområde en forvridende effekt, eftersom dette er muligt i alle andre EU-lande. Dette er blandt andet med til at true produktionen af dybfrostærter i Danmark.

§ 32 stk. 2 Etableringsfrister for græsudlæg

Når såningsfristen 31. maj kan fjernes, bør det også være muligt at fjerne fristerne for etablering af MFO-græsudlæg i kom og majs hhv. den 31. maj og den 30. juni. Som minimum bør disse frister udelukkende gælde under "normale vejrforhold".

§ 32 stk. 3 Destruktionsfrist for MFO-efterafgrøder

Fristen for tidligst mulig destruktion af MFO-efterafgrøder bør ændres til den 20. oktober. Landbrug & Fødevarer kan ikke se fagligt belæg for, at fristen er den 27. oktober, eftersom der i normale år ikke vil være kvælstofudvaskning af betydning efter den 20. oktober.

§ 30 stk. 6 Plantebeskyttelsesmidler randzoner

Det er ikke tilstrækkeligt, at der gives mulighed for at bekæmpe kæmpebjørneklo. Der bør være de samme muligheder for at bekæmpe uønskede arter, som for brakarealer, jf. § 27 stk. 2.

§ 32 stk. 6 Afgrøder, der kan anvendes i blandinger

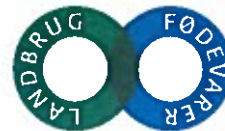
Der er fortsat stor interesse for at få godkendt kvælstoffikserende afgrøder som pligtige efterafgrøder og som MFO-efterafgrøder. Der henvises i den forbindelse til Landbrug & Fødevarers kommentarer til denne problemstilling i høringssvaret til plantedækkebekendtgørelsen, som er fremsendt til NaturErhvervstyrelsen den 24. juni 2016 (j.nr. 15-4112-000011).

§ 38 stk. 1 Unge landbrugere

Landbrug & Fødevarer mener, det er vigtigt at sikre fuld hjemtagning af EU-støtten. Derfor er det positivt, at NaturErhvervstyrelsen foretager justeringer, der sikrer fuld hjemtagning af midlerne. I den forbindelse skal det bemærkes, at alle unge landbrugere er sikret at modtage støtte fra ordningen til unge landbrugere, såfremt de kvalificerer til at få støtten. Det vil de også være såfremt der i første omgang ikke er afsat tilstrækkeligt med midler til ordningen. Derfor er der ikke grund til at afsætte et større beløb til ordningen end nødvendigt. Jo større det afsatte beløb er, jo højere vil risikoen være for, at det ikke er muligt at hjemtage hele EU-støtten.

§ 45 Overdragelse af en bedrift

Der bør være mulighed for at lave et producentskifte, som vil flytte retten til støtte til køber. Det vil være skattemæssigt hensigtsmæssigt. Muligheden for et producentskifte vil også betyde, at konsekvenserne af manglende overholdelse af krydsoverensstemmelseskravene flyttes over til køber.

§ 49 stk. 2 og 3 Fortsat anvendelse

Det foreslås at overveje, om bestemmelsen er nødvendig. Landbrug & Fødevarer mener, at bestemmelsens indhold følger af almindelige juridiske principper. I modsat fald vil § 49 over årene vokse i omfang, idet der hvert år vil blive tilføjet en tilsvarende bestemmelse.

Landbrug & Fødevarer håber, at NaturErhvervstyrelsen vil tage alle bemærkningerne i dette høringssvar i betragtning ved udarbejdelsen af den endelige bekendtgørelse. I er meget velkomne til at kontakte os for uddybende spørgsmål.

Med venlig hilsen

Maria Skovager Østergaard
Chefkonsulent

Team EU

D +4533394227
M +4527245627
E MSO@lf.dk

Center for Landbrug

Direkte Betalinger

1. juli 2016

Høringssvar til udkast til Bekendtgørelse om direkte støtte til landbrugere efter grundbetalingsordningen m.v. – J.nr.: 16-80182-000001

Økologisk Landsforening har to bemærkninger til det udsendte udkast, som vi vil redegøre for nedenfor.

Vedr. § 22, så ser vi gerne at det fastholdes at arealerne kan anvende stil en ikke landbrugsmæssig aktivitet i op til 14 dage i dyrkningssæsonen. Vi er opmærksomme på, at ændringen ikke fjerner denne mulighed. Men ændringen giver større usikkerhed for landmanden.

Vedr. § 25, stk. 3 så er Økologisk Landsforening meget glad for at læse, at kravet til poppeltræer i renbestand er sat ned fra 2000 til 1000 træer/ha. Det giver bedre muligheder for at indrette attraktive udearealer til svin og fjerkræ, der er gode til at samle kvælstof og binde kulstof uden at miste arealtilskud.

Vi forudser, at der ikke er mulighed for med de gældende EU regler at kunne tillade mere end 100 træer/ha af andre arter. Det vil dog være en stor fordel for arealets funktionalitet for dyrene, hvis det kan tillades. Det kan bidrage med nedfaldsfrugt, øge insektlivet og sikre læ og ly i vinterhalvåret, hvor poppler ikke har blade. Vi vil derfor ikke undlade, at gøre opmærksom på, at vi gerne ser, at det tillades at op til 1/3 af beplantningen udgøres af andre arter, og at det vil øge værdien af den foreslåede ændring betragteligt.

Økologisk Landsforening har flere gange givet udtryk for, at der er behov for at tillade et lavere trætal. Så lavskov kan kombineres med svin og fjerkræ. I samme forbindelse har vi gjort opmærksom på, at det er vigtigt, at arealet *ikke* skal fladehøstes, da træerne skal kunne tilbyde læ og skygge, og det er vigtigt, at det er tilladt at stævne træerne i en højde på 150 cm over jorden, så dyrene kan blive i bevoksningen, selvom der høstes. Vi vil endnu en gang give udtryk for dette behov vel vidende, at det evt. ikke skal fremgå af bekendtgørelsen, men kan skrives ind i en vejledningstekst.

Vi vil i øvrigt benytte lejligheden til at gøre opmærksom på, at vi meget gerne ser, at DK vil arbejde for, at marker til svin og fjerkræ kan beplantes med udgangspunkt i svin og fjerkræbehov, uden at grundbetalingen falder bort. Det vil sige, vi ser meget gerne, at den næste landbrugsreform indrettes, så beplantningen ikke skal leve op til kravene for lavskov, idet grundlaget for kravene til indretningen af arealet er et andet, når det plantes for at kunne fungere som et lavskovsareal fremfor, at det beplantes for opfylde dyrenes behov. Det vil være en væsentlig forenkling for landmanden samtidigt med, at det er muligt at skabe mere attraktive arealer, mere biodiversitet og mere CO2 binding. Og det vil derved være muligt at indrette arealerne, så de kan indgå i anprisningen af produkter fra dyr på disse arealer. Det sidste har betydningen for landbrugets produktudvikling.

Med venlig hilsen

Sybille Kyed